

ISO 50001 - warsztaty

Marek Amrozy
mamrozy@nape.pl

Paweł Dąbrowski
pdabrowski@isoqar.pl

ISOQAR

JESTEŚMY DOSTĘPNI

INNOVating the uptake of **Energy Auditing Schemes** for SMEs

This project has received funding from the European Union's research and innovation programme under grant agreement No 101019150

Monitorowanie - pomiary

- Zakład produkcyjny posiada przyłącze gazowe wraz z licznikiem rozliczeniowym
- Gaz zasila kotłownię produkującą gorącą wodę która następnie zasila procesy produkcyjne. Gorąca woda nie jest opomiarowana. Zużycie gazu jest znaczącym obszarem wykorzystania energii wg ostatniego przeglądu energetycznego.
- Moc kotłowni to 500 kW. Roczne zużycie gazu to 1 500 000 kWh, cena gazu to 0,20 zł/kWh. W kotłowni znajduje się układ pompowy wody grzewczej z trzema pompami o mocy 25 kW każda.
- **Zadanie 1:**
- Ustal jakie parametry i z jaką częstotliwością należy mierzyć i rejestrować aby uzyskać wiedzę o rzeczywistej sprawności kotłowni. Jaki wskaźnik WWE będzie adekwatny do monitorowania jej efektywności energetycznej?
- Jakiej oszczędności można się spodziewać przy poprawie sprawności o 10%. Czy koszt urządzeń pomiarowych może się opłacić?
- Wiedząc, że ten typ kotła ma tym niższą sprawność im niższe jest jego obciążenie, zastanów się w jaki sposób można przeanalizować poprawność jego doboru.

Kompetencje, Szkolenia, Świadomość (7.2 – 7.3)

- Określenie wymaganych kompetencji dla osób pracujących p w obszarach znaczącego wykorzystania energii i w wykorzystaniem i zużyciem energii

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 28 kwietnia 2003 r.

w sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci

ZASOBY (7.1)

§ 4. Nie wymaga się potwierdzenia posiadania kwalifikacji w zakresie obsługi urządzeń i instalacji u użytkowników eksploatujących:

- 1) urządzenia elektryczne o napięciu nie wyższym niż 1 kV i mocy znamionowej nie wyższej niż 20 kW, jeżeli w dokumentacji urządzenia określono zasady jego obsługi;
- 2) urządzenia lub instalacje cieplne o mocy zainstalowanej nie wyższej niż 50 kW.

§ 5. 1. Eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci mogą zajmować się osoby, które spełniają wymagania kwalifikacyjne dla następujących rodzajów prac i stanowisk pracy:

- 1) eksploatacji — do których zalicza się stanowiska osób wykonujących prace w zakresie obsługi, konserwacji, remontów, montażu i kontrolno-pomiarowym;
- 2) dozoru — do których zalicza się stanowiska osób kierujących czynnościami osób wykonujących prace w zakresie określonym w pkt 1 oraz stanowiska pracowników technicznych sprawujących nadzór nad eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci.

2. Prace, o których mowa w ust. 1, dotyczą wykonywania czynności:

- 1) mających wpływ na zmiany parametrów pracy obsługiwanych urządzeń, instalacji i sieci z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i wymagań ochrony środowiska — w zakresie obsługi;
- 2) związanych z zabezpieczeniem i utrzymaniem należytego stanu technicznego urządzeń, instalacji i sieci — w zakresie konserwacji;

Kompetencje, Szkolenia, Świadomość (7.2 – 7.3)

- Określenie wymaganych kompetencji dla osób pracujących pod nadzorem organizacji w obszarach znaczącego wykorzystania energii i w zakresie zarządzania wykorzystaniem i zużyciem energii

Załącznik nr 1

RODZAJ URZĄDZEŃ, INSTALACJI I SIECI, PRZY KTÓRYCH EKSPLOATACJI JEST WYMAGANE POSIADANIE KWALIFIKACJI

Grupa 1. Urządzenia, instalacje i sieci elektroenergetyczne wytwarzające, przetwarzające, przesyłające i zużywające energię elektryczną:

- 1) urządzenia prądotwórcze przyłączone do krajowej sieci elektroenergetycznej bez względu na wysokość napięcia znamionowego;
- 2) urządzenia, instalacje i sieci elektroenergetyczne o napięciu nie wyższym niż 1 kV;
- 3) urządzenia, instalacje i sieci o napięciu znamionowym powyżej 1 kV;
- 4) zespoły prądotwórcze o mocy powyżej 50 kW;
- 5) urządzenie elektrotermiczne;
- 6) urządzenia do elektrolizy;
- 7) sieci elektrycznego oświetlenia ulicznego;
- 8) elektryczna sieć trakcyjna;
- 9) elektryczne urządzenia w wykonaniu przeciwwybuchowym;
- 10) aparatura kontrolno-pomiarowa oraz urządzenia i instalacje automatycznej regulacji; sterowania i zabezpieczeń urządzeń i instalacji wymienionych w pkt 1-9;
- 11) urządzenia techniki wojskowej lub uzbrojenia;
- 12) urządzenia ratowniczo-gaśnicze i ochrony granic.

Kompetencje, Szkolenia, Świadomość (7.2 – 7.3)

- Określenie wymaganych kompetencji dla osób pracujących pod nadzorem organizacji w obszarach znaczącego wykorzystania energii i w zakresie zarządzania wykorzystaniem i zużyciem energii

Załącznik nr 1

RODZAJ URZĄDZEŃ, INSTALACJI I SIECI, PRZY KTÓRYCH EKSPLOATACJI JEST WYMAGANE POSIADANIE KWALIFIKACJI

Grupa 2. Urządzenia wytwarzające, przetwarzające, przesyłające i zużywające ciepło oraz inne urządzenia energetyczne:

- 1) kotły parowe oraz wodne na paliwa stałe, płynne i gazowe, o mocy powyżej 50 kW, wraz z urządzeniami pomocniczymi;
- 2) sieci i instalacje cieplne wraz z urządzeniami pomocniczymi, o przesyłce ciepła powyżej 50 kW;
- 3) turbiny parowe oraz wodne o mocy powyżej 50 kW, wraz z urządzeniami pomocniczymi;
- 4) przemysłowe urządzenia odbiorcze pary i gorącej wody, o mocy powyżej 50 kW;
- 5) urządzenia wentylacji, klimatyzacji i chłodnicze, o mocy powyżej 50 kW;
- 6) pompy, ssawy, wentylatory i dmuchawy, o mocy powyżej 50 kW;
- 7) sprężarki o mocy powyżej 20 kW oraz instalacje sprężonego powietrza i gazów technicznych;
- 8) urządzenia do składowania, magazynowania i rozładunku paliw, o pojemności składowania odpowiadającej masie ponad 100 Mg;
- 9) piece przemysłowe o mocy powyżej 50 kW;
- 10) aparatura kontrolno-pomiarowa i urządzenia automatycznej regulacji do urządzeń i instalacji wymienionych w pkt 1–9;
- 11) urządzenia techniki wojskowej lub uzbrojenia;
- 12) urządzenia ratowniczo-gaśnicze i ochrony granic.

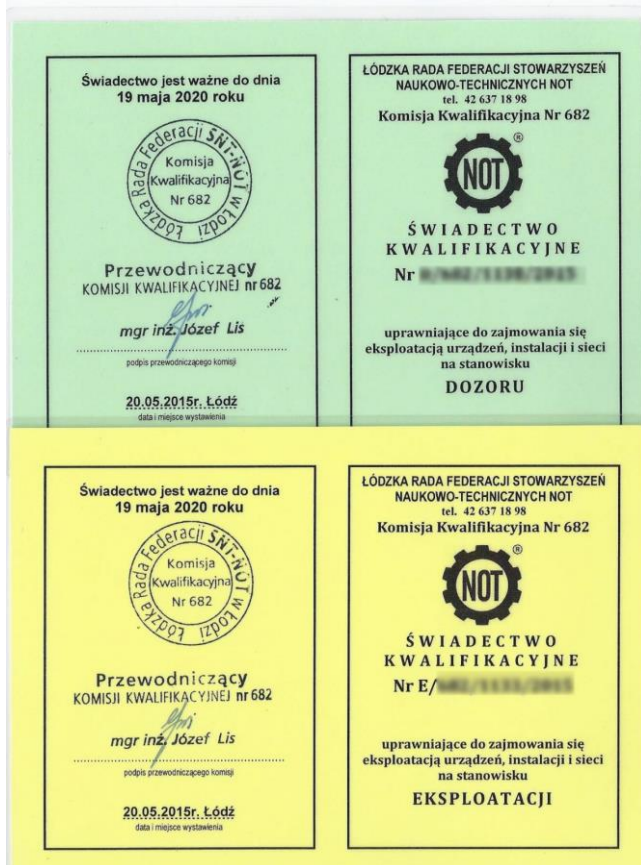
Kompetencje, Szkolenia, Świadomość (7.2 – 7.3)

- Określenie wymaganych kompetencji dla osób pracujących pod nadzorem organizacji w obszarach znaczącego wykorzystania energii i w zakresie zarządzania wykorzystaniem i zużyciem energii
- **Zadanie 2:**
- Jakie obowiązkowe poświadczenia kompetencji powinny mieć osoby pracujące na stanowiskach Maszynista Kotłowni oraz Mistrz Utrzymania Ruchu (nadzorujący pracę Maszynisty)?
- Jakie dodatkowe poświadczenia kompetencji byłyby wskazane dla ww. osób?

Kompetencje, Szkolenia, Świadomość (7.2 – 7.3)

- Określenie wymaganych kompetencji dla osób pracujących pod nadzorem organizacji w obszarach znaczącego wykorzystania energii i w zakresie zarządzania wykorzystaniem i zużyciem energii

Działania operacyjne (8)

- Ustalenie w jaki sposób powinny być obsługiwane i utrzymywane obszary znaczącego wykorzystania energii zidentyfikowane w Przeglądzie energetycznym:
- **Zadanie 3:**
  - Jakie działania mogą wpływać na skuteczność funkcjonowania i konserwacji kotłowni? Na jakiej podstawie możemy zidentyfikować i zaplanować działania i czynności utrzymaniowe w kotłowni?
  - Jaką formę mogą mieć wewnętrzne procedury operacyjne i utrzymaniowe kotłowni?
  - W jaki sposób skutecznie zakomunikować personelowi informacje nt. przyjętych kryteriów i zasad działania? W jaki sposób egzekwować prawidłowe wykonywanie działań?

Działania operacyjne (8)

Instrukcja eksploatacji zespołu urządzeń ciśnieniowych kotłów parowych

12. Lista kontrolna dla kotłowni parowej

Lista kontrolna dla kotłowni parowej lub wodnej wg PN-EN12953

(O = kontrola¹³, T = próba działania)

Czynności obsługowe, utrzymaniowe i kontrolne co:	72 h	1 tydzień	Miesiące				Sposób wykonania (przykład)
			1	3	6	12	
Zawór bezpieczeństwa	O				T		otworzyć ¹⁴
Wodowskaz	T				T		przedmuchać, tylko w kotłach z p < 32 bar
Urządzenia spustowe i odsalające	T				T		przez uruchomienie ¹⁴
Armatura na kotle	O				T		przez uruchomienie ¹⁴
Regulator poziomu wody	O				T		przedmuchiwanie i drożność
Wodowskazy zdalne	O						porównanie wskazań z wodowskazem bezpośrednim
Chłodnica próbek	T						drożność i działanie
Ogranicznik poziomu wody	O		T				przedmuchiwanie lub obniżeniu poziomu do punktu przełączenia
Wskaźnik temperatury lub ciśnienia (manometr)	O						Sprawdzenie termometrem precyzyjnym / kontrola zera
Ogranicznik temperatury	O		T				Zmiana wartości zadanej / przyciski kontrolne
Ogranicznik ciśnienia	O		T				Zmiana wartości zadanej / przyciski kontrolne

DZIAŁANIA OPERACYJNE (8)

Instrukcja użytkownika - SAB 85

Instrukcja konserwacji

Odstępy między przeglądami

	Codzien nie	Po pierwszy ch 200 h	Po pierwszy ch 800 h	Po pierwszy ch 2500 h	Co 2500 h	Co 5000 h	Co 20000 h
Hafas i wibracje	x						
Ciśnienie parowania i skraplania podczas pracy	x						
Działanie silnika				x	x		
Ogłędziny	x						
Poziom oleju	x						
Stan oleju	x						
Kontrola sprzęgła		x		x		x	
Dokręcenie połączeń gwintowanych		x		x		x	
Wkładki odolejająca	Wymienić, gdy zużycie oleju znacznie wzrośnie						
Olej, filtry linii ssawnej i ekonomizera, wymiana/czyszczenie		x		x		x	
Wykrywanie nieszczelności		x	x	x	x		
Łożyska silnika, smarowanie	Zgodnie z instrukcjami silnika						

Nabywanie (8.3)

- Studium przypadku: Sieć sklepów okresowo wymieniająca wyposażenie. Zakupy dokonywane są centralnie dla całej sieci.
- **Zadanie 4:**
- Przedyskutuj dla których produktów i wyposażenia należałoby uwzględnić ocenę ich efektywności energetycznej – np. poprzez uwzględnienie tego w specyfikacjach zakupowych. Zastanów się jaką formę mogłyby mieć te kryteria i jaką wagę przy podejmowaniu decyzji o wyborze.
  - Lamy chłodnicze,
  - Klimatyzatory
  - Okna
  - Urządzenia teleinformatyczne – np. kasy

Zapraszamy do śledzenia projektu online

@EUInnoVeas

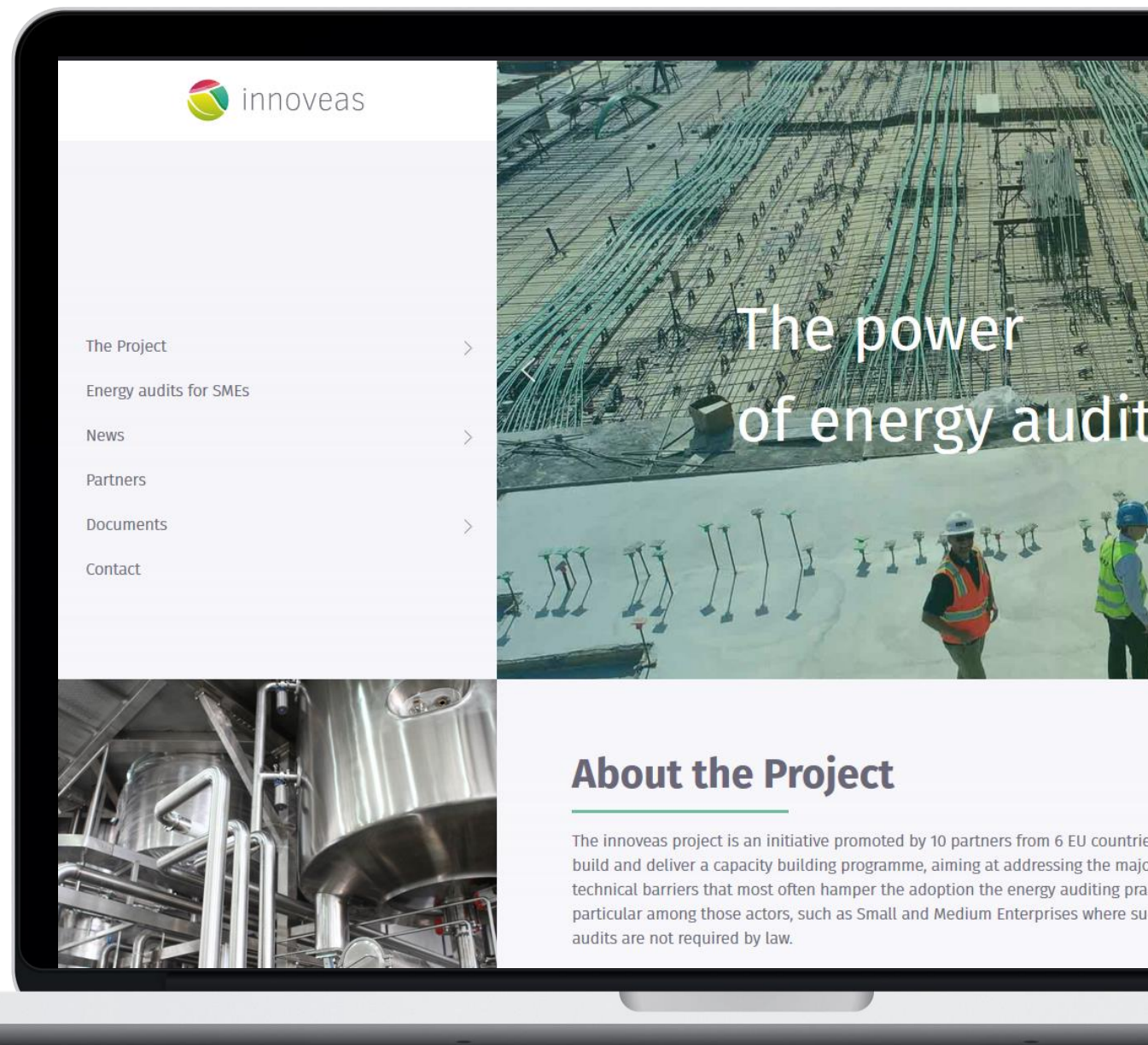
INNOVEAS

INNOVEAS

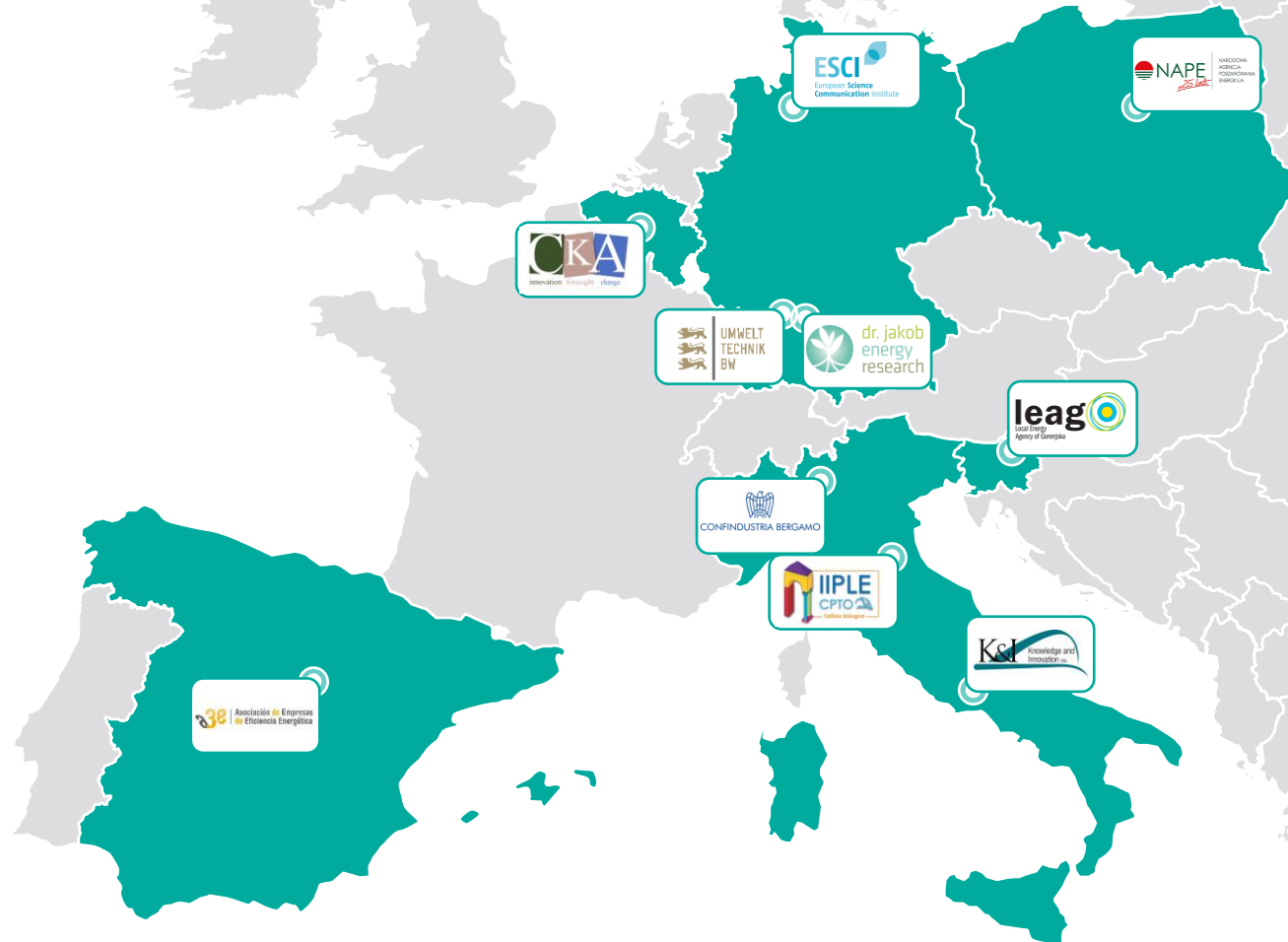
innoveas.eu

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement N° 847095

...zapraszamy również do kontaktu offline

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement N° 847095

Zapraszamy do współpracy!

**Koordynator
innoveas w Polsce:**

Marek Amrozy, NAPE
mamrozy@nape.pl

**Project Manager
innoveas w Polsce:**

Katarzyna Rajkiewicz, NAPE
krajkiewicz@nape.pl

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement **N° 847095**